

Projekt riadenia a rozvoja SLOVENSKEJ FILHARMÓNIE

KONTINUITA A KVALITA

Organizácia: **Slovenská filharmónia**

Rezort: **Ministerstvo kultúry SR**

Typ hospodárenia: **príspevková organizácia**

Vypracoval a predkladá: **Mgr. art. Marián Turner**

Úvod:

V predložennom projekte riadenia a rozvoja Slovenskej filharmónie podávam svoj pohľad na súčasné miesto a význam tejto vrcholnej umeleckej inštitúcie z hľadiska domáceho i medzinárodného kontextu a poukazujem na jej silné i slabé stránky. V jednotlivých kapitolách zároveň stručne popisujem aktuálny stav jednotlivých umeleckých telies SF a v stručných bodoch navrhujem postupy a východiskové riešenia problémových, prípadne nedostatočne prezentovaných oblastí jednotlivých súborov.

V prípade postupu do ďalších kôl výberového konania, budem postupne prezentovať aj detailnejší rozbor jednotlivých umeleckých, ako aj organizačno-prevádzkovo-technických zložiek, na čo bude určite priestor pri osobných a neskôr prípadne aj interných a verejných vypočutiach. V tejto fáze už pôjde o detailnejšie zameranú koncepciu rozvoja a riadenia Slovenskej filharmónie, ktorá sa na takejto malej ploche popísať nedá. Nový materiál však už bude výsledkom spolupráce s mojim tímom, s ktorým sa o túto pozíciu uchádzam. Som si istý, že profesionálny prístup, odborné skúsenosti, lojálnosť i pevné charakterové vlastnosti jednotlivých kolegov, budú zárukou dobrého fungovania celej organizácie aj do budúcnosti.

Slovenská filharmónia je erbovou umeleckou inštitúciou, s celoslovenským i medzinárodným dosahom. Má bohatú históriu a od svojho vzniku v roku 1949 zaznamenala mimoriadne umelecké úspechy doma a v zahraničí. Jej aktivity sú garantované a vykonávané v súlade so Zákonom Národnej rady SR, čo jej aj zaručuje stabilné postavenie v našej spoločnosti. Preto aj mottom mojej koncepcie rozvoja SF sú pojmy kontinuita a kvalita.

Identifikácia organizácie:

Názov: Slovenská filharmónia

Sídlo: Námestie Eugena Suchoňa 1, 816 01 Bratislava

Zriaďovateľ: Ministerstvo kultúry SR

Dátum zriadenia organizácie: 15. 10. 1949

Forma hospodárenia: štátna príspevková organizácia

Základná charakteristika:

Slovenská filharmónia bola zriadená v roku 1949 zákonom SNR č. 13/1949 Zb. SNR, ktorý bol nahradený zákonom NR SR č. 114/2000 Z.z. o Slovenskej filharmónii v znení zákona č. 103/2014 Z.z. neskorších predpisov. Činnosť organizácie je definovaná v § 2 zákona č. 114/2000 Z.z. o Slovenskej filharmónii:

Poslanie Slovenskej filharmónie:

- a) rozvíja národnú hudobnú kultúru, ktorú predstavuje v Slovenskej republike a v zahraničí,
- b) umelecky pripravuje a verejne predvádza diela slovenskej a svetovej hudobnej tvorby,
- c) vykonáva sprostredkovateľskú, vydavateľskú a propagačnú činnosť,
- d) vyvíja ďalšie významné kultúrne aktivity.

V zmysle, ktorý vymedzuje zákon, Slovenská filharmónia poskytuje službu verejnosti tým, že uskutočňuje koncerty na domácom pódii, ale aj v jednotlivých mestách Slovenska i v zahraničí, kde prezentuje významné diela slovenských i zahraničných autorov, za účasti a spolupráce domácich i zahraničných dirigentov a koncertných umelcov.

Slovenská filharmónia svoje činnosti vykonáva podľa Štatútu Slovenskej filharmónie, ktorý nadobudol účinnosť od 1.7. 2014.

Základná bilancia (platnosť k roku 2020):

Celkový počet zamestnancov

281,37

- z toho umeleckých pracovníkov 209, 36
- z toho riadiacich pracovníkov 19
- z toho ostatní zamestnanci (obslužný personál, odborní zamestnanci, technicko-administratívni zamestnanci) 72,01(z toho 10 riadiacich pracovníkov)

Slovenská filharmónia sa člení na tieto úseky a organizačné útvary:

1. Úsek priamo riadený generálnym riaditeľom SF	1
<u>1. 1 Umelecké zložky</u>	
1.1.1 Slovenská filharmónia (orchester)	115+0 (pôvodne 118)
1.1.2 Slovenský filharmonický zbor	79+1 (pôvodne 80 + 1)
1.1.3 Slovenský komorný orchester	13+1
1.1.4 Dramaturgia	3
1.1.5 Manažment O SF, SFZ, SKO	6
1.1.6 Manažment BHS	2
1.1.7 Notový archív	1
1.1.8 Oddelenie audio video produkcie	3
<u>1.2 Neumelecké zložky</u>	
1.2.1 Sekretariát generálneho riaditeľa SF	1
1.2.2 Oddelenie personálnych činností a miezd	3
1.2.3 Oddelenie propagácie a styku s verejnosťou	8
1.2.4 Referát právnych činností	–
1.2.5 Referát kontroly	1
1.2.6 Referát CO, BOZP a PPO	1
1.2.7 Referát pre verejné obstarávanie	1
1.2.8 Dokumentácia	1
<u>2. Ekonomický úsek – riaditeľ pre ekonomiku</u>	
2.1 Oddelenie finančno-rozpočtové	3
2.2 Oddelenie účtovníctva	4
2.3 Referát prevádzky a služieb	1
<u>3. Technický úsek – riaditeľ pre technickú prevádzku</u>	
3.1 Oddelenie techniky a technológií	3+2R
3.2 Oddelenie správy budovy a majetku	3+23R

Počet výkonov (rok 2019):

celkove 151, z toho SF: 73 (61 Reduta, 6 Slovensko, 5 zahraničie, 1 nahrávanie), SFZ: 43 (20, 19, 13, 1), SKO: 35 (18, 11, 6, 0)

Počet výkonov (rok 2018):

Celkove 190, z toho SF: 92 (68, 4, 18, 2), SFZ: 52 (25, 7, 19, 1), SKO: 44 (23, 7, 14, 0),

Cykly koncertov:

Symfonicko-vokálny cyklus (**A, B**) je hlavným abonentným cyklom SF, s ťažiskom na diela autorov obdobia klasicizmu, romantizmu i hudby 20. storočia. Populárny cyklus (**C**) je tradičným cyklom populárnych diel klasicko-romantického repertoáru. Cyklus Hudba troch storočí (**D, E**) je hlavným abonentným cyklom Slovenskej filharmónie, ktorého ťažiskom je uvedenie veľkých symfonických diel. Cyklus Junior (**J**) má za cieľ osloviť mladú generáciu, kde

mladí orchestrálni hráči i sólisti predvádzajú svoje interpretačné schopnosti pod vedením skúsených dirigentov. Dramaturgia cyklu mimoriadnych koncertov **(M)** je postavená s programovou nadväznosťou na obdobie Vianoc, Nového roku či Veľkej noci. Oblíbený cyklus rodinných koncertov **(R)** je určených predovšetkým deťom. Cyklus Hudobná akadémia **(HA)** je určený žiakom základných škôl, resp. gymnázií, ktorí ho hromadne navštevujú v sprievode pedagógov v rámci vyučovania. **Hudobná akadémia pre materské školy** je nový projekt SF, určený deťom predškolského veku, organizovaný v spolupráci s osvedčenými hudobnými pedagógmi. Cyklus Slovenského komorného orchestra **(SKO)** je abonentným cyklom pre priaznivcov komornej orchestrálnej hudby. Cyklus Hudba v chrámoch **(S)** prináša koncerty Slovenského komorného orchestra a hostujúcich zborov v období veľkých kresťanských sviatkov (Vianoce, Veľká noc) v bratislavských kostoloch. V rámci „utorkového“ cyklu Hudobná mozaika **(HM)** sú prezentované diela svetovej literatúry v interpretácii komorných telies rôzneho obsadenia. Cyklus Stará hudba **(SH)** predstavuje publiku skvosty hudobnej literatúry štýlových období renesancie a baroka. Cyklus Organové koncerty **(O)** dáva priestor na sólistické vystúpenia domácich a zahraničných interpretov, koncertujúcich na vynikajúcom organe v koncertnej sieni SF. Cyklus Klavír a klaviristi **(K)** prináša klavírne recitály popredných domácich a zahraničných interpretov.

Záväzné finančné ukazovatele r. 2019:

Bežné výdavky celkom (600): 7.713.183,- Eur (po úprave 9.008.965,- Eur)

z toho: mzdy, platy služobné príjmy a OOV (610): 4.224.838,- Eur (úprava 4.598.758,- Eur)

Výnosy z vlastnej činnosti: 8,40 % - 1 037 830,- Eur

Výnosy za prenájmy a služby s tým spojené: 4,87 % - 600 842,- Eur

Ostatné výnosy: 0,37 % - 45 580,- Eur

Základné kroky rozvoja:

Dramaturgia:

Dramaturgiu koncertov SF budú aj naďalej tvoriť symfonické, vokálno-inštrumentálne, zborové „a cappella“ i komorné koncerty z diel domácich i zahraničných skladateľov. Pre programy SF je dôležité, aby boli kvalitné, originálne a atraktívne zároveň. Plnia dôležitú funkciu pri formovaní hudobného vkusu stálych návštevníkov abonentov koncertných cyklov, ako aj pri získavaní nového publika. Najmä pre získanie mladých ľudí a návštevníkov, ktorí prichádzajú do SF nepravidelne, je potrebné, popri prezentovaní tzv. štandardného koncertného repertoáru, prinášať aj diela, ktoré sú u nás menej známe, alebo tu ešte nezazneli. K takým sa radia napríklad aj premiérové skladby súčasných slovenských autorov, prípadne spomienky na osobnosti z našej hudobnej minulosti, ktorých výročia si SF pravidelne pripomenie uvedením niektorej z ich významných kompozícií. V roku 2022 to budú napríklad Mikuláš Moyzes (150), alebo Ilja Zeljenka (90).

Pre zachovanie najvyššej umeleckej úrovne všetkých umeleckých telies SF musí dramaturgia zvažovať pozývania špičkových hostujúcich dirigentov i sólistov, nakoľko práve títo vytvárajú zahraničný rating jednotlivých telies. Vzhľadom k tomu, že ich treba plánovať s 2 – 3 ročným predstihom, je potrebné mať aj finančnú záruku v rozpočte, aby sa to dalo uskutočniť. Zodpovednú funkciu dramaturga SF vykonáva s profesionálnym prístupom a veľkou zodpovednosťou **Juraj Bubnáš**, s ktorým sa určite počíta aj do budúcnosti.

Orchester Slovenská filharmónia:

Symfonické teleso Slovenská filharmónia tvorí v súčasnosti 115 profesionálnych hudobníkov. Tento počet a nástrojové obsadenie orchestra vyplýva z dlhodobého historického vývoja a tradície budovania štruktúry orchestra, ale najmä z profesionálnych požiadaviek naplnenia kritérií hudobných partitúr, ktoré SF interpretuje. Vďaka tomu je Slovenská filharmónia dnes jediné orchestrálne teleso u nás, ktoré spĺňa medzinárodnú kategóriu A orchestra. To znamená, že je schopné interpretovať vo vlastnej réžii a so svojim obsadením, najväčšie a najnáročnejšie symfonické a vokálno-inštrumentálne diela.

Počet hudobníkov, ani nástrojové obsadenie nesmú byť preto nijako redukované, ak sa má táto schopnosť, kvalita a medzinárodné renomé orchestra zachovať. Navrhujem dokonca do budúcnosti zvýšiť počet systemizovaných miest v orchestri SF na pôvodných 118. Je to z dôvodu väčšej flexibility pri zabezpečovaní kvalitných hudobníkov pre diela s veľkým nástrojovým obsadením.

Zahraničné aktivity:

Všetky zahraničné kontakty, ktoré má SF vybudované na základe úspešného pôsobenia z predošlých rokov, je potrebné kontinuálne udržiavať aktívne aj ďalej. Veľkí odberatelia klasickej hudby, ako Japonsko, Južná Kórea, v ostatných rokoch Omán, či najnovšie aj Dubaj, sú atraktívnymi destináciami, nakoľko majú vytvorené vynikajúce podmienky pre koncerty a aj finančné zázemie na ich krytie. Významný trh pre prezentáciu klasickej hudby je v ostatných rokoch aj Čína, ktorá najmä pred vypuknutím pandémie, často pozývala na účinkovanie viaceré významné európske telesá. Preto je dobré začať hľadať kontakt aj v tejto destinácii. Pri zahraničných zájazdoch, najmä tých vzdialenejších, je nevyhnutné počítať s nutnosťou úhrady cestovných nákladov, najmä leteckej, resp. akejkolvek medzištátnej dopravy, z vlastných zdrojov. Tieto náklady už dnes nehradia zahraničné agentúry, alebo usporiadatelia. Je to potrebné napláňovať ako rozpočtové opatrenie, resp. prioritný projekt, ktorý musí byť garantovaný s dostatočným predstihom, najmenej 2 roky pred turné. To je minimálny časový úsek na dojednanie takéhoto účinkovania.

Významnú pozornosť treba venovať aj kontaktom s usporiadateľmi a festivalmi v Európe. K tým najdôležitejším patria Murten (Švajčiarsko), Luzern (Švajčiarsko), Pražská Jar (ČR), Smetanova Litomyšl i Dvořákova Praha (ČR), festivaly vo Varšave, Viedni, Neubergeru, Berlíne, Linzi, Budapešti a pod.

Domáce koncerty:

Koncerty orchestra SF na Slovensku sú limitované výlučne z dôvodov nedostatku priestorov vhodných pre ich realizáciu. Snáď len dva – tri kultúrne stánky sú profesionálne vybavené a aj dostatočne veľké (Košice, Piešťany), aby splnili kritériá na uvádzanie väčších diel. Pri veľkých sakrálnych stavbách väčšinou chýba zázemie, či technická výbava a často je veľkým problémom aj nevhodná akustika. Dramaturgicky sa preto uprednostňuje uvádzanie diel pre menšie obsadenia. Dajú sa na to využiť komorné zostavy, najmä SKO. Oproti okolitým štátom, ako Poľsko, Maďarsko a Česko, kde vyrástlo množstvo kvalitných koncertných sál, tak u nás okrem novej budovy SND, nevznikol žiadny nový reprezentačný kultúrny stánok. Preto je potrebné spolupracovať s Domom umenia Piešťany, Hudobným letom Trenčianske Teplice, festivalom Divergencie v Skalici a podľa možností rozšíriť aj spoluprácu s usporiadateľmi v Žiline a Terchove, kde sú možnosti uplatnenia väčších telies vhodné.

Úspešné domáce i zahraničné koncerty, ako aj nové medzinárodné kontakty orchestra SF, sú do veľkej miery výsledkom kreditu a profesionálne zvládutej práce súčasného

šéfdirigenta **Daniela Raiskina**. Jeho pôsobenie v SF je veľkým prínosom a jeho zotrvanie v tejto pozícii je určite žiadúce aj naďalej.

Slovenský filharmonický zbor:

Pred 75 rokmi vznikol najskôr Miešaný zbor Československého rozhlasu, z ktorého sa vyprofilovalo naše jediné profesionálne vokálne teleso – Slovenský filharmonický zbor. Je to reprezentatívne zborové teleso s bohatou históriou a rešpektovaným medzinárodným renomé. Ťažiskom jeho práce je koncertná činnosť, spojená s orchestrom SF na domácom pódii v Redute, alebo v slovenských mestách. SFZ pravidelne uvádza veľké vokálne a vokálno – inštrumentálne diela svetových a slovenských autorov, účinkuje na samostatných zborových koncertoch a reprezentuje profesionálne zborové umenie v zahraničí. Dokladom je dlhodobá spolupráca s renomovanými dirigentmi a zahraničnými inštitúciami: Viedenská štátna opera (od roku 1988, 2020, 2021, 2022), Tonkünstler Orchester Niederösterreich (od roku 2016), Dortmundskí filharmonici (od roku 2018), Berliner Konzerthaus (v roku 2019), Česká filharmónia (2020), Pražské jaro (2017, 2018, 2019) a ďalšie. Pre SFZ je veľmi dôležité udržať tieto zahraničné kontakty. Rovnako je potrebné ešte viac rozvinúť aj spoluprácu so slovenskými hudobnými festivalmi a usporiadateľmi.

V spolupráci s dramaturgiou SF je potrebné častejšie zaraďovať do programov abonentných koncertov významné vokálno-inštrumentálne diela skladateľov J. Haydna, W. A. Mozarta, G. Verdiho, A. Dvořáka, C. Orffa a ďalších. Rovnako aj diela z obdobia hudobnej Renesancie, ktoré sú veľmi zriedkavé v programoch SFZ. Môžu byť súčasťou častejšie uvádzaných programov „a cappella“ koncertov, ktoré by určite privítali milovníci špičkového vokálneho zborového umenia. Je dôležité venovať pozornosť aj mladým divákovi, či poslucháčovi, k čomu sa hodí zapojiť SFZ do cyklov C, J i HA, ktoré môžu modernejším spôsobom priblížiť prácu s ľudským hlasom.

Umeleckým garantom výkonov SFZ je zbormajster **Jozef Chabroň**, ktorý zodpovedne pripravuje väčšinu repertoáru tohto telesa pre domáce a zahraničné scény. Vzhľadom k jeho mladému veku a už veľkým skúsenostiam má určite potenciál aj na ďalší rozvoj. Nakoľko však v SFZ absentuje pozícia hlavného, resp. ďalšieho zbormajstra, je potrebné túto v budúcnosti vytvoriť. Dôležitou súčasťou rastu umeleckej úrovne SFZ je aj spolupráca s významnými hosťujúcimi zbormajstrami zo zahraničia, ako Thomas Lang (zbormajster Viedenskej štátnej opery), Petr Fiala (zbormajster Českého filharmonického zboru Brno), Lukáš Vasilek (zbormajster Pražského filharmonického zboru), ako aj vyhľadávanie nových hosťujúcich zbormajstrov do ďalších sezón.

Slovenský komorný orchester:

SKO je dôležitý a platný člen filharmonicko-rodiny. Svoju umeleckú činnosť zamerá okrem barokovej a klasicistickej literatúry, na tvorbu 19. a 20. storočia, s výrazným a aj vítaným dôrazom na súčasnú i minulú slovenskú tvorbu. Jeho miesto je veľmi dôležité práve v mimo bratislavských destináciách a menších regiónoch, kam sa pre nevhodné podmienky nedostanú veľké telesá. Práve tam dokáže SKO výrazne obohatiť umelecký život a potešiť publikum, ktoré vie ohodnotiť profesionálne interpretačné umenie. Aj mnohé amatérske spevácke zbory vítajú spoluúčinkovanie s SKO, ako veľké obohatenie svojho koncertného života. V tom je treba ešte intenzívnejšie pokračovať a po vzore Francúzska, iniciovať zaradenie takejto umeleckej aktivity aj do školského systému povinnej výuky.

Umeleckým vedúcim SKO je výborný huslista, koncertný majster a dirigent **Ewald Danel**. Vzhľadom k jeho dlhoročnému pôsobeniu v SKO i v SF zároveň, je predpoklad, že počas

nasledujúcich rokov si bude chcieť pripraviť svojho nástupcu, ktorý bude môcť plynule prevziať vedenie tohto komorného telesa.

BHS:

BHS sú každoročne prezentáciou vrcholnej umeleckej úrovne popredných hostujúcich zahraničných orchestrov, dirigentov a sólistov i domácich umelcov. V dramaturgicky atraktívnych programoch, aj v uvádzaní orchestrov, sólistov a diel, ktoré nie je možné často počuť na našich koncertných pódioch. Slovenská filharmónia, ako hlavný usporiadateľ a umelecký garant, sa musí snažiť aj naďalej udržať najvyššiu interpretačnú úroveň účinkujúcich a ponúkať objavný program, porovnateľný so zahraničnými prestížnymi festivalmi na európskej úrovni.

Úlohy BHS v nasledujúcich rokoch:

Udržať vysokú úroveň zahraničných hostujúcich orchestrov: v posledných rokoch na každom ročníku 8 – 9 špičkových zahraničných orchestrov (s možnosťou, resp. vrátane jedného recitálu – interpret z Top 10). Pokračovať v tendencii pozývať na koncerty slovenských orchestrov v rámci BHS výnimočné svetové dirigentské a interpretačné osobnosti. Popri SF pozývať aj slovenské telesá ako SOSR, ŠKO a ŠFK, ako aj opätovne zaradiť do rámca festivalu spoluprácu so SND, napr. pri premiére novej inscenácie s výnimočným hosťom a pod.

Prezentovať vynikajúcich slovenských interpretov vokálnych, inštrumentálnych, dirigentov, ktorí sa presadili v zahraničí, v dramaturgii uplatniť viac slovenskej tvorby v interpretácii zahraničných umelcov, ďalej pokračovať v cykle koncertov predstavujúcich komornú tvorbu slovenských skladateľov napr. pre klavír, husle, violončelo, spev a komorné zoskupenia, reflektovať výročia najvýznamnejších hudobných osobností, prizvať víťazov medzinárodných hudobných súťaží ako sólistov, sprostredkovať koncerty aj v outdoorovej forme na veľkoplošnej obrazovke, hľadať nové formy prezentácie festivalu na sociálnych sieťach a využiť zahraničných hostí na tvorivé dielne, či majstrovské kurzy pre poslucháčov Konzervatória a VŠMU v Bratislave, prehĺbiť aj spoluprácu s VŠVU a výtvarné diela študentov a pedagógov na dohodnutú tému vystaviť počas BHS.

BHS sú významným členom Asociácie európskych festivalov/EFA so sídlom v Bruseli. Využiť túto skutočnosť na prezentáciu nášho hlavného mesta aj v medzinárodnom kontexte.

BHS patria k mimoriadne rešpektovaným festivalom uznávaným hudobnými kritikmi a recenzentmi, ktorí často festival v Bratislave aj navštevujú. Z tohto hľadiska je potrebné koncipovať program BHS aj v budúcnosti s najvyššou zodpovednosťou a umeleckou kvalitou.

Predstavitel'ov a dramaturgov týchto festivalov treba pozývať do Bratislavy na náš najvýznamnejší hudobný festival BHS, kde sa dajú vybudovať recipročné kontakty.

Príspevok zo štátneho rozpočtu na BHS je 550, po znížení rozpočtu 500 tis. Eur. Ten je síce ad hoc navyšovaný na mimoriadne atraktívne a finančne náročnejšie projekty spravidla o max. 400 tis. Eur v posledných 6 rokoch. Na udržanie nastavenej úrovne a udržanie si konkurencie schopnosti je však potrebné urobiť systémové riešenie a pripočítať do riadneho rozpočtu SF ešte sumu 300 tis. Eur. Len pre porovnanie napr. festival Pražská jar pracuje s rozpočtom cca 75 mil. CZK (ca 3 mil. Eur), festival Enescu v Bukurešti (raz za dva roky) má cca 8 mil. Eur.

Organizačný tím vedený **PhDr. Izabelou Pažitkovou** je zárukou profesionálneho vedenia a najmä kontinuity festivalu v najvyššej kvalite a v súčasnosti nie je potrebné ho meniť.

Medzinárodná klavírna súťaž Johanna Nepomuka Hummela:

Medzinárodná klavírna súťaž J. N. Hummela sa v Bratislave koná od roku 1991, ako trienále. Je venovaná pamiatke najvýznamnejšieho skladateľa a klavírneho virtuóza, ktorý sa v našom meste narodil. Etablovala sa na hudobnú súťaž s medzinárodnou reputáciou a najvyššími kritériami a je jediným slovenským členom Svetovej federácie medzinárodných hudobných súťaží v Ženeve a Nadácie Alink-Argerich, čo je zárukou širokého povedomia o tomto podujatí na celom svete. Do budúcnosti je potrebné sa zamerať na udržanie najvyššej úrovne súťaže a na zvýšenie finančnej podpory.

Hlavným umeleckým garantom tohto (2021) i ďalšieho ročníka (2023) bude **prof. Marián Lapšanský**, špičkový koncertný klavirista a zakladateľ súťaže.

Propagácia a marketing SF:

Značka SF existuje už vyše sedem desaťročí a svojimi aktivitami na umeleckom poli si stále viac upevňuje svoju pozíciu i povedomie o sebe. Ponúka hudobné podujatia pre všetky vekové kategórie, ktoré sa však musia byť v súčasnej dobe aj moderne prezentované. V čase takmer úplnej absencie záujmu verejno-právnych médií, najmä televízie, je potrebné využiť potenciál sociálnych sietí, nástrojov moderného marketingu pomocou webu a pod. Tu vidím veľké možnosti rozvoja a priestor na zmeny. Je potrebné rozširovať prístup informácii o dianí v SF prostredníctvom online marketingu, a to predovšetkým na facebooku, instagrame, YouTube kanáli a pod. Pre tieto aktivity bude potrebné vyčleniť minimálne polovičný úväzok na oddelení propagácie. Značku SF bude treba upevňovať aj prostredníctvom rozhlasu, TV, časopisov, posielaním newsletterov a ponúk, ako aj stálym aktualizovaním web stránky a videopozvánok. Dobre viditeľný je marketing robený aj prostredníctvom mobilných aplikácií. SF má taktiež množstvo CD nahrávok, ktoré je možné použiť vo vysielaní rádií, venujúcim sa k propagácii klasickej hudby. Ďalšou možnosťou ako pritiahnúť mladú generáciu je užšia spolupráca cez samosprávy a miestne školstvo. Podobne je potrebné rozvinúť osvetovo-výchovné pôsobenie najmä v menších mestách.

Stream:

Využitie možnosti zaznamenať a znovu si pustiť zo záznamu výkony umeleckých telies SF prostredníctvom stream-u, bola jednou z podmienok navýšenia miezd hráčov pred niekoľkými rokmi. Ide o príplatok za odstúpenie práv za udelenie licencií na verejné prevedenie v online priestore. SF sa tak podarilo vytvoriť bohatý audiovizuálny archív nahrávok a hudobnú knižnicu využiteľnú aj v období, akým bol nedávny lockdown, kedy nikto iný hrať a vystupovať nemohol. Záznamy z vybraných koncertov sú umiestnené na serveroch SF stream.filharmonia.sk. Všetky záznamy na stránke online archívu bude treba pripraviť aj zdieľanie v rámci ďalších sietí, ako napr. Vimeo, Flickr, SoundCloud, LastFM a pod. Umelecko-technický tím, prezývaný Streamboyz, je však veľmi malý a nápor práce, zahŕňajúcej prenosy z live koncertov i štúdiových nahrávok nemôže spracovať v požadovaných časových etapách. Bude preto veľmi potrebné pridať k tomuto oddeleniu ešte najmenej jedno, až jeden a pol pracovného miesta, ktoré budú predstavovať prácu zvukového majstra a redaktora. Vedenie tímu pod režisérom **Marekom Piačekom** funguje veľmi spoľahlivo. .

Dom Umenia Piešťany:

V roku 1980 bol otvorený kultúrny stánok, Dom umenia v Piešťanoch, ako regionálne pracovisko SF. Keď sa ho inštitúcia v porevolučných časoch vzdala, prešiel najskôr do správy SKZ, neskôr pod NOC a od 1. januára 2014 k Umeleckému súboru Lúčnica. V dnešnej dobe,

kedy sa hľadá každá možnosť a miesto na vystupovanie a prezentáciu výkonov umeleckých zložiek SF, je opäť čas, aby sa Dom umenia vrátil späť „domov“ pod organizáciu SF. Dôvodov na to je viacero, ale jeden z hlavných je ten, že mimo Bratislavy neexistuje prakticky priestor s profesionálnym vybavením a zázemím, ktoré by mohlo prijať podujatia veľkých programov Slovenskej filharmónie. Delimitácia DU z US Lúčnica do SF by sa uskutočnila plynule, vrátane zakomponovania finančného rozpočtu Domu umenia, ktorý je vedený samostatne, do rozpočtu SF. Pracovníci Domu umenia, ktorí pracujú pod vedením pani riaditeľky PhDr. Edity Bjeloševičovej, jednomyselne podporuje moju koncepciu plynulej implementácie Domu umenia späť do organizačnej štruktúry SF.

Záver:

Aj keď sa SF javí ako stabilizovaná organizácia, čo aj vo väčšine aspektov je, bude potrebné dosiahnuť, aby sa stabilizovala, okrem horeuvedených oblastí aj finančne. Do rozpočtu SF by sa mala vrátiť suma ca 800.000,- Eur, o ktorú bol krátený na najbližšie 3 roky, v rámci 10% šetrenia. Pri rozpočte, ktorý už bol raz skráteneý o 10% v roku 2012, je to strata príliš veľká. Taktiež dorovnanie úhrady za testovanie, ktoré predstavuje sumu vyše 75.000,- eur, do konca kalendárneho roka 2021 možno aj ca 90.000,- Eur, bude nutné dorovnať. Za bezpečnosť pri práci a za odhodlanie, že SF ako jediná inštitúcia profesionálne plnila svoje záväzky a kontrakt voči štátu aj v dobe, kedy všetci ostatní boli doma, nemôže byť žiadna finančná strata, či postih.

Ďalším problémom, ktorý nastal s prevzatím novo zrekonštruovanej budovy už pred 12 rokmi, je strata, ktorá vzniká v súvislosti s navýšením nákladov údržby nových technológií, ktorá sa stále nepremietla do základného rozpočtu. Ide o sumu 60.000,- Eur ročne. V týchto dobách nie je možné takéto sumy pokryť zo vstupného, či iných, alternatívnych zdrojov, pretože také nie sú.

Jednou z najdôležitejších otázok aj do budúcnosti, bude otázka financovania kultúrnych inštitúcií. Je určite logické, že na základnú prevádzku, mzdy i kapitálové výdavky na spravovanie štátneho majetku, bude vždy potrebné krytie zo štátneho rozpočtu, ktoré sa premietne do rozpočtu organizácie SF. No pri zmene sponzorského zákona, po ktorom všetci voláme už vyše 25 rokov, by sa mohlo podariť konečne začať riešiť aj situáciu s motiváciou ľudí, subjektov, firiem a pod, aby začali investovať aj do kultúrnych inštitúcií. Zatiaľ im v tom bráni príliš malý, len 2% odpis z daní. Verím, že príde k výraznej zmene v tejto oblasti a my, kultúrni pracovníci a inštitúcie, získame nových podporovateľov z radov milovníkov kvalitného umenia.

Som pripravený na všetky úlohy a výzvy a bude pre mňa veľkou ctou, ak by som mohol svoje vedomosti a skúsenosti zúročiť práve pri riadení tak významnej kultúrnej inštitúcie, akou je Slovenská filharmónia.

Mgr. art. Marián Turner

V Bratislave, 14.10. 2021